

Nr 2 Mars 2020

I detta nr:

- **Ordföranden har ordet**
- **Soppkvällen den 30 januari**
- **Årsmötet / årsfesten 22 feb**
- **Marinstugans historia. Berättad av de som bodde i stugan åren 1964 till 1976**
- **"Frasse"**
- **Nattövning med Kustflottan**
- **Gustav V 7000 ton skrot**
- **"Tre Kronor" på Rysslandsvisit**
- **Tack kamrater**
- **In memoriam**
- **Marinstugan**

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande: Kjell Johansen Mob 0706-41 35 53
Vice ordf: Bengt Lind Mob 0706-68 43 72
Sekreterare: Rune Stang 08-520 305 55
Mob 0703-69 29 38
Kassör: Linda Leibing-Hedén Mob 0703-05 30 23

Ledamöter: Håkan Hedén Mob 0702-07 07 82
Robert Norberg 08-524 001 03
Mob 0702-71 05 58
Björn Wideberg Mob 0702-46 41 90

Suppleanter: Tommy Lagsjö Mob 0705-49 02 87
Stig Ödmark Mob 0703-19 16 47

Registrator: Håkan Hedén Medlemsregisteransvarig.
0702-07 07 82 *Vid ändring av adress,
meddela registratören.*

Adress: FM avd 11 NYNÄSHAMN
c/o Kjell Johansen
Båtsmansvägen 13
149 31 NYNÄSHAMN
kjelljohansen756@gmail.com

Kassör: FM avd 11 Nynäshamn
c/o Linda Leibing-Hedén
Björnclaus väg 53
148 35 ÖSMO

Bankgironr: 863 8785

produktion: st-media
R Stang
Skogsvägen 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail st-media@telia.com
36rusta11@gmail.com

Ordföranden har ordet

Hallå alla vänner i Flottans Män! Vi lever verkligen i märkliga tider just nu. Ett dödligt virus angriper och försöker ta kål på oss människor, det har vi inte varit med om tidigare i modern tid. Vad jag vet så har i alla fall Flottans Män och damer i Nynäshamn klarat sig från smittan men de av oss som har levat i karantän har förstås inte mått så bra.

Tiden i liten eller större karantän för oss kan ju vara både besvärlig och kanske även ge tid för eftertanke. Det besvärliga är naturligtvis att inte få träffa sina närmaste och umgås med vänner men lång tid hemma kan ju ge tid för annat som man aldrig hann med tidigare. Själv har jag målat huset och jobbat lite på båten. Handlat mat har vi gjort på lugna tider i mataffären där man verkligen hållit avståndet till alla andra.

Vi gick nyligen ut med ett informationsblad från styrelsen där vi beskrev hur vi ser på läget och funderar lite över framtiden i vår förening. Vi hoppas att vi kan komma igång med våra aktiviteter så att vi kan träffas igen efter sommaren.

Nu ser vi väl alla fram emot sommaren med sol och värme och hoppas på att pandemin lugnar ner sig. Vi hoppas att vi ses på vår höstfest 15 augusti ute vid Marinstugan. Riksårsmötet är preliminärt framflyttat till 30 augusti och vår kryssning till Åland med Cinderella är framflyttad till i början av september. Naturligtvis startar vi upp våra soppkvällar igen i september om inget annat inträffar.

Önskar er alla en trevlig sommar

Kjell

Soppkvällen den 30 januari

vid pennan R Stang

Det är något alldeles extra nästan högtidligt med att få gå till årets första soppkväll. Det känns varje gång som en nystart. "Nu är vi på rull igen för ett nytt verksamhetsår". Det kändes i luften när man kom in i lokalen att förväntningarna på kvällens aktiviteter var stora bland de trettioen som anmält sitt deltagande. Som vanligt gick Torhild omkring med lottereringen och gjorde reklam för de fina vinsterna, vinflaskorna

som stod uppställda på prispbordet. Ute i köksregionen pågick bland annat uppvärmning av punchen som, för de som så önskade skulle inmundigas till ärtsoppan, den och pannkakor med vispgrädd och två sorters sylt stod nämligen på kvällens matsedel. Minglandet fick fart och det bildades små grupper där man försökte lösa de stora världsgåtorna.

Med andan i halsen anlände Eron med hustru Britt. Det hade varit en påfrestande och orolig resa för Eron. I kortversionen av historien fick jag veta att när de kommit en bit på väg började det regna. Eron bestämde sig för att hämta bilen. Säger åt hustrun att vänta under tak i en busskur. Eron kommer tillbaka men ingen hustru i busskuren. Efter att ha kört runt ett tag och letat hittar han så småningom hustru Britt och ordningen är återställd.

Men det var ett antal mycket nervösa minuter han fick uppleva. Det var ju en väldans tur att allt slutade lyckligt. Britt skulle ju uppvaktas och Eron skulle hålla föredrag under kvällen.

Tiden rann i väg och det blev dags för Kjell att äska tystnad. Han inledde med att hälsa alla välkomna till detta decenniets första soppkväll. Övergick därefter till att upp-

Mingel

En jäktad, orolig
Eron anländer

Kjell och och

Mingel

.....Britt får tavla

Blommor o blader till förtjänt ordförande

märksamma Britt Wersén med en tavla med anledning av hennes 85-års dag. Tre inbjudna jubilarer hade inte haft möjlighet att komma och kommer därför att uppvaktas i annan ordning. Bengt smög fram och "överbaskade" Kjell med att överrätta en tavla även till honom. Han hade ju blivit 75-år. Tommy Lagsjö hade tagit initiativet till att från styrelsen överrätta ytterligare en present till en mycket uppskattad ordförande.

Därmed var det dags för uppbackning och skaffning, som nu gick dubbelt så fort som normalt. Två soppterriner en på varje sida i serveringsrummet innebar att två bord i taget kunde ta för sig samtidigt. Smart. När soppan och pannkakorna var uppätta, kaffet serverat ljuset dämpat och mikrofonen på plats inledde Eron sin berättelse.

Uppväxt på Västgötaslätten på större gods och gårdar där mina föräldrar arbetade. Att växa upp på

stora gårdar där det fanns lekkamrater i alla åldrar man var hela tiden i ett spännande lekis som var hur stort som helst. Varför jag fick håg för sjölivet vet jag inte, jag hade många arbeten som ung: Plåtslagarlärling, bageri, springschas, väveri, mejeri, lastare på mjölkbil, dräng mm. Men det som starkt bidrog var nog när jag provade på "skogssavverkning" på Mösseberg. En skogsvaktare tog med mig till avverkningsplatsen, en vårdag med vackert väder och milsvid utsikt över Falköping och Västgötaslätten. Jag fick några timmars lektion i hur "fällträden" var märkta hur de skulle fällas, kapas, klyvas till "kastved" och staplas i högar med bestämda längd och höjdmått. Priset på högen (-arna) blev lönen. Det gick kvickt och verkade enkelt när experten visade men när jag blev ensam växte inte högen så snabbt längre. Dagen efter började med lite fällning kafferast, som blev rätt lång. Tredje dagen inleddes med kaffe och smörgås, vackert väder med fågelsång och fin utsikt. Jag minns än hur fint jag mådde. Men avverkningsen var katastrofal. Jag cyklade hem och föreslog att jag skulle byta jobb. Det var lätt att byta jobb vid den tiden det blev mejeriets mjölkbil som lastare. Det var ett jobb med frisk luft i ur och skur och snöväder, fast lön utan möjlighet till störande pauser med sol och fågelsång. Men jag ville ju gå till sjöss vilket min mor inte tillät jag var ju bara 15 år och det var krig.

Efter något år gav hon med sig och jag kunde med arbetsförmedlingens hjälp klara ut processen att bli inskriven på sjömanshuset i Göteborg.

I början av April 1946 kallades jag till sjömanshuset i Oskarshamn och mönstrade på S/S FRODE byggd i England 1898 L76,5m B11,2m Djupg.6,5m. Tvåcyl. ångmaskin 580hk. Med detta fartyg gick min första resa till Aberdeen. Jag började som "mässkalle".

Det var ovant och spännande för en lantis från västgötaslätten att färdas över havet och omedelbart efter avgång från Oskarshamn fick jag lära mig vilka rutiner och försiktighetsmått som gällde ombord. Man mindes ju vad man läst i tidningar hört på radion under kriget. Det var minutkik på backen under gång utomskärs och det hände att minor siktades. I vissa områden

S/S Frode

anbefalldes vila med kläderna på och livbältet under kudden.

I Kielbukten var lederna bojade mellan en ofattbar mängd masttoppar. På kvällen ankrade FRODE vid sidan om leden. Där fick jag för första gången se större örlogsfartyg. Flera Jagare passerade med hög och imponerande fart. Detta gjorde stort intryck på mig. Frode gjorde ca 8 knop i medvind, vid motsjö fick släploggen ibland bärgas för att inte trassla in sig i propellern. Vid anblicken av KIEL och under resan genom kanalen fick jag en tydlig bild av vad kriget inneburet.

Den andra resan gick till ZAANDAM i Nederländerna. Där blev den trälastade FRODE mottagen med musikkår och folk på kajen. Vi var det första fartyget från utrikes ort som anlöpte hamnen efter kriget. Den totala ödeläggelsen av så gott som allt i hamnområdet. Skrot och stålskelett så långt ögat nådde. En äldre man i någon slags uniform, antagligen vakt av något slag kom ombord och började rota i vår soptunna, jag frågade styrman varför han gjorde så. Han letar efter matrester blev svaret, där fick jag en insikt om verklig nöd. När det blivit mörkt kom 1:e styrman och stewarten och tog med mig upp till bryggan där dom instruerade mig om att jag skulle bära iland en halvfyllt säck med för mig okänt innehåll, "troligtvis matvaror", den skulle jag utan att stanna eller tala med någon gå till en vaktkur belägen c:a 30m från landgången öppna den inåtgående dörren och utan att bry mig om vakten som satt med ryggen mot dörren ställa säcken bakom dörren, stänga den och gå direkt ombord. Allt fungerade utan problem, men jag har ibland undrat vad som hänt om det inte gjort det. Vid färden genom Kielkanalen kunde jag se mer av förödelse speciellt minns jag en väldig bunker som sprängts inifrån. Frode förtöjde vid ett par dykdalber efter någon timmes färd för att lämna fri väg för ett antal större örlogsfartyg b.l.a. en Kryssare.

Efter ett par resor bytte jag från att vara "mässkalle till maskinkalle." min fina hytt som varit en befälshytt från början byttes då till en eldahytt längst för ut, jag kan lova att det var skillnad i komfort. Jag hade ju besökt och fuskat i maskin när tid gavs och trivdes bra med det nya livet. Bland det första jag fick lära mig var hur man bar sig åt för att smörja vevstaksgejderna som hela tiden var i rörelse upp o ner och missade man takten så för smörjkannen ur handen och försvann ner i sumpen (en liten bassäng under maskin) som samlade upp vatten och olja. Då fick man en ny och det fanns som tur var många i förrådet. Så när vi kom i hamn och hade släckt av fick jag besked att jag skulle ta av mig och stiga ner i sumpen för att hämta upp alla oljekannor. Det tog en bra stund innan jag hade trevat rätt på de flesta. Jag fick lära mig att elda som inte är så lätt som det låter. Det är varmt och tungt, kräver gott handlag och försiktighet när man "släjsar" fyren och rakar ut glödheta kolrester på durken framför fötterna. När dom släkts med vatten och svalnat av "vilket tar sin tid" skall hissas upp på däck för att hivas över bord. Även lämparrollen fick jag prova på "under lugnt väder" det var ett riskfullt arbete att skyffla fram kol i kolboxen så att eldarna kunde komma åt den. Mörkt dammigt och rasrisk. Men jag trivdes, nu hade jag blivit sjöman och jag behandlades bra av både befäl och besättning i övrigt.

På en återresa när vi passerade Ölands södra kom vi inom syn och hörhåll för kustflottan som hade stor övning så man såg pansarskeppen vid horisonten och hörde det mäktiga mullret från kanonerna. Det var mycket imponerande kan jag säga. När vi också kom i närheten av flera Motortorpedbåtar som med öronbedövande dån och väldigt vattensprut körde runt oss och bras-

sade på mot ett ankrat mål. Då berättade 3:e maskinisten att om jag tog värvning i flottan kunde jag bli maskinist. Så där och då bestämde jag mig för det. Jag mönstrade av i en norrlandsstad ganska långt upp men jag mins inte vilken, det tog i alla fall lång tid hem till Falköping. Av arbetsförmedlingen fick jag ånyo hjälp till att ordna med papper för min ansökan till ÖSG. Efter anställning började en utstakad bana enligt Flottans statuter, som bl.a innefattade en månad (elever utöver besättningen) på Jag 17 UPPLAND som efter några år levererade ännu en maskinist.

Minsveparen Ven

Min första sjökommendering april 1949 blev msvp 66 VEN. En härlig tid på västkusten från Göteborg till Strömstad. En resa från LYSEKIL till Strömstad med CVM Amiral med ung son, hård vind under natten. Efter ca en ½ tim gång vid kursändring mot norr blev vind, sjö, ström så ogynnsamma att Ven kom i kraftig rullning. En kraftig överhaling så svår att det dröjde länge innan hon reste sig fick

som följd att de flesta på bryggan hamnade på durken nere vid SB bryggvinge vad jag mins så skadades ingen där. Halva livbåtsbesättningen som satt i lä vid skorstenen och folk som befann sig på SB gångbord spolades överbord eller slogs omkull och skadades, alla utom en spolades ombord igen av nästa våg akterut. Nu fanns ingen livbåt bara en skingrad livbåtsbesättning. En stark och rådig däckskorpral lyckades få i jollen och rodde efter den nödställd som kom allt närmre grynnorna. Han fick tag på den nödställd och började ro mot VEN men när de nästan var framme kantrade jollen, men båda blev räddade. (Jag vill minnas att korpralen fick någon slags medalj). Ven vände åter in till Lysekil där läkare ambulanser och taxibilar väntade. Vid den kraftiga överhalingen slog en sjö in över gångbordet och in i gången till UO-inredningen i det däckat var nedgångsluckan till manskapsmässarna. De var alltid öppna utom vid klart skepp så när vi försökte rusa upp kom en rejäl vattendusch över oss men Ven rätade upp sig och vattnet rann ut på däck igen.

Första långresan med Kyssaren GOTLAND 1949/1950.

Med skeppsnr. 791 tjänstgöring i dynamorummet, luftvärnets Gyrosikte, beläget. SB akter längst ner hermetisk tillslutet med en rund vattentät lucka, liksom axelgången och ett antal matförråd med hänglås. Det blev olidligt varmt när omformarna varit igång några timmar. Det fina med den tjänsten var att man kunde sno lite godsaker från intendenturen när dom hämtade varor. Förråden var så trånga så allt staplades i gången utanför luckan. Höll man utkik på när rätt stund var inne satte man in snabbstöt och försvann in genom det egna hålet

Kryssaren Gotland

med bytet. En andra uppgift var att placera telefoner på vissa uttag vid förtöjning och losskastning. Den i mastkorgen lämnade jag till sist och stannade kvar där uppe med världens finaste kikare man såg jättelångt och skarpt och man kunde titta folk ögonen på kajen. Det enda problemet var om det blev akterlig vind för då blev man rökt.

Jagaren. STOCKHOLM 1951 Där fick jag utföra nödstopp i hög fart. Trimning inför provet tog många timmar allt som maskineriet kunde prestera skulle ju klämmas ut. Jag vill minnas att vi lämnade varvet på em och körde hela natten och startade löporna på förmiddagen och körde 2 eller möjligen 4. När fullfartsproven var klara saktade vi ner men

Jagaren Stockholm

fortfarande bra fart när vi gick in i skärgården. Jag stod vid manövern maskinisten var på däck när nödstoppet kom och telegrafan stannade på Full back nu var det allvar så det var att veva så mycket man orkade tills ångventilen för framturbinen stängt och ventilen för bakturbinen blev fullt öppen sen väntade man bara på att propelleraxeln började snurra åt andra hållet. Sekunderna långa, och ångtrycket föll, maskinisten kom ner och tog över, "Upp och titta förut" skrek han. Jag sprang upp och då såg jag hur

det jätte föröver och att det var nära, men då hade vi fart akteröver.

Andra långresan med GOTLAND 1952/53. Jag hade skeppsnr 711 M2 och Mässfurir. En man saknades och återfanns i hamnen några dagar efter vår avgång. Jag känner inte till några detaljer, men mins att en hästdroska kört över kajkanten och att hästen drunknat men om det fanns något samband vet jag inte. En maskinist omkom på grund av en ångturbin till en kondenspump havererade och en metallbit träffade honom i huvudet. Det hände ju alltid smärre olyckor men dödsolyckor dämpade alltid stämningen ombord.

T15 1952 GÅLÖ. Maskinfurir trevlig båttyp två äldre båtar baxades ut från TB hallen på ÖSG och rustades. Vilken känsla när vi provstartade 1:a gången vid kaj och när vi gick på vår provtur stod det mesta still på varvet de flesta blev åskådare när vi kopplade in huvudmaskin och drog iväg. Att akklimatisera sig till Gålö gick lätt allt var spännande och roligt. Ut på kvällarna för de första torpedskjutningarna mot Patricia som gick fram och åter tills alla hade skjutit sina skott 7 mtb, T101 och ett för mig okänt antal ubåtar. Åter Gålö vid 4:tiden om man hade hittat och bärgat sina torpeder annars blev det några timmar

till. När vi kom tillbaka till basen skulle båtarna tankas och klargöras. T15 kom först till tankningen vi var två. De flesta passade på att ta frukost. När vi började fylla tanken fattade det eld över öppningen, medan korpralen dök ner i maskin efter brandsläckaren lyckades jag baxa över ett fång blött maskeringsnät över alltihop och pressa till så det slocknade. När vi fortsatte tankningen efter noggrann kontroll att jordning var ok tog det eld igen som släcktes snabbare än den första, nu var vi ju vana. Vad berodde nu detta på? När vi sköt torped hade vi med oss ett träkors med en klut innehållande en blandning kemikalier b.l.a fosfor som tände på det hela när vi kastade i den. samtidigt som torpeden sköts. Tappade man bort torpeden vände man tillbaks till "Vålen" som då brann och rök. Därifrån styrdes den kurs som torpeden sköts och torpeden (kanske) hittades. På grund av regnväder och sjögång blev det inomskärsnavigering. Vålen blev genomblöt, trädde i funktion och när det upptäcktes kastades den överbord. När vi kröp omkring och letade upptäcktes små ljuspunkter under ammunitionsstället. Förnyad noggrannare spolning av däckets löste problemet. Det var en nyttig erfarenhet.

VETERANFLOTTILJEN

1986 kom jag i kontakt med T26 gänget när de kom till TATOOT i Nynäshamn, Jag fick klart för mig att deras ambitioner var att så långt möjligt återställa den till ursprungligt skick. Jag funderade ett tag och skrev ett brev och erbjöd mina tjänster. Där träffade

jag gamla kamrater som redan var med i gruppen. När T46 också kom igång löstes snabbt båtarnas hemort. Det blev självklart GÅLÖ med nyttjanderätt till vissa byggnader. Verksamheten tog god fart och T26 o T46 körde många oförglömliga resor tillsammans. Till exempel Göta Kanal till invigningen av MARITIMAN i Göteborg fortsatte med besök i flera städer Karlskrona förstås och vidare längs kusten till Gålö och omvända vägen då Landshövdingen för dåvarande Göteborgs och Bohuslän valde att åka med oss från Vänersborg till Mariestad, vilket jag har lätt att förstå. Han ordnade så att Landshövdingen i Skaraborgs län bjöd oss på lunch i Mariestad. Vilket vi uppskattade och kände oss hedrade av.

T26 ÅBORESA. 7/8 till den 13/8 2013 Veteranflottiljen har besökt FORUM MARI-NUM i Åbo. 2012. T26 kunde på grund av ett haveri inte följa med. T26 gick i stället över 2013 eftersom det var henne de var mest intresserade av, de har en liknande torpedbåt med samma motortyp på sin utställning. De ville uppleva riktigt motormuller. En GARELLI kompressor fullt fungerande överlämnades som vängåva. Vi förtöjde i Mariehamn där ansluter Jaako Tikka chef för Forum Marinum och representanter från bla sjöfartsverket. Lördag 10/8 följer de med T26 till Åbo, de får även känna på att styra en torpedbåt, havet ligger som en spegel. Ibland lite

krusning på vattnet. 30-40 knop till fjärden utanför Åbo. Då kommer en sjöräddningsbåt mot oss med reportrar och TV-team. Enligt framförd önskan ökar vi farten till 43 knop och möter dem med några meters avstånd. Senare kommer TV-teamet ombord, filmar och gör intervjuer bla med mig som ju har erfarenhet av dessa båtar från 1940-talet. Dagen efter spelas detta upp i finsk TV och tidningar. Vi blir bjudna på lunch och inträde till hela utställningsområdet. Det är en fantastisk anläggning med bla uttjänade finska örlogsfartyg. På söndagskvällen bjuds vi av Åbo stad och Forum Marinum på middag i kaptenskajutan på fullriggaren Suomin Joutsen (Finska Svanen). De berättade att kajutan enbart användes vid finare tillställningar. Här har svenska kungen och drottningen dinerat. Vi kände oss väldigt hedrade. Under söndagen har vi visning av T26, vi är också inbjudna att besöka flottbasen Pansio som ligger ca 10 km från Åbo. Under det besöket får vi se ca 150 uppskurna minor som använts i kriget. Guiden visar oss också en skrift om minor i Sverige som är författad av Kk Kalle Fransén.

Måndagen 12/8 är det halvbra väder. Vi börjar med ljudinspelningar från våra huvudmotorer för att användas som ljudeffekt för deras landplacerade torpedbåt. I

den kommer antagligen Garellin att monteras. Vi guppar fram i motsjö och kan inte hålla önskad fart, maskin meddelar en läcka på överströmningsrör för avgaser. Vi söker lä och efter en dryg timme så är läckan reparerad med en uppklippt plåtburk tätmaerial och rörklamnor. Vi går vidare och förtöjer vid ön Sottunga för lunch. Sottunga är Finlands minsta kommun med 99 invånare och egen kyrka. Det blåser 15 m/sek och det bedöms inte vara

Rote med kortkorta avstånd

lämpligt att gå över Ålands hav med T26. Vi går in till Mariehamn igen för övernattnig. Tisdag 13/8 är en strålande dag. Det blåser nu 4-6 meter/sek. Efter tankning kastar vi loss. Färjan Paradise lämnade kajen för ca en halvtimme sedan. År sjön för ruffig kan vi ligga i hennes kölvatten. När vi kom ikapp henne så var det bara att köra vidare ner till Rödlöga där vi tankade en skvätt bensin, köpte något att äta och fortsatte till Gålö.

Eron fick kraftiga applåder efter att ha avslutat sin berättelse om sina minnen från åren till sjöss.

Det hade nu blivit dags för dragning i vinlotteriet där fem lyckliga vinnare fick komma fram och välja var sin vinflaska. Givetvis var en av dessa, även denna gång Björn Wideberg.

Efter att ha hjälp till lite med att plocka av borden och ställa tillrätta var det sedan dags för mig lämna förorten och skjutsa hem de två kamrater, som liksom jag är bosatta i kommuncentrum, ÖSMO

Red anm:

Förklaringar till i texten förekommande förkortningar

ÖSG = Örlogstationen Göteborg

CVMD = Chefen för Västkustens Marindistrikt

SB akter = Styrbord akter

UO-inredningen = UnderOfficersinredningen

TB hallen på ÖSG = Torpedbåtshallen på Örlogstation Göteborg

Kk Kalle Fransén = Kommendörkapten NN

Årsmötet / årsfesten 22 feb

Vid pennan R Stang

Jag väljer att inleda med den latinska sentensen mea maxima culpa (min skuld, min skuld, min mycket stora skuld.)

Varför nu detta? Jo under hela Årsmötet, middagen och ända fram till vinlotteriet hade jag drabbats av fullständig och totalt hjärnsläpp. **Inte en enda bild blev tagen.** Vi som var där vet ju vad som hände, hur trevligt vi hade och hur gott maten smakade. Men tanken med mina anspråklösa rapporter från våra begivenheter är ju att även de av våra medlemmar som av olika orsaker inte kunde delta, skall få veta vad vi roade oss med. Bilden är därför en mycket viktig ingrediens i en berättelse "en bild säger mer än tusen ord".

Nåväl detta går inte att rätta till just nu varför ni läsare får hålla till godo med vad som skrivs om Årsmötet.

I inbjudan stod det att Årsmötet skulle ta sin början kl 1700 vilket det också gjorde. Alla anmälda (eller nästan alla) hade i god tid infunnit sig. Medföljande damer hade utlovats bubbel och mingel i baren under den knappa timma som Årsmötet pågick.

Deras ibland glada skratt var inget som på något vis störde våra Årsmötesförhandlingar, snarare tvärtom det gladdde oss att de hade det trevligt där ute i baren.

Under den valde Årsmötesordföranden Gunnar Bengtson handfasta lednig gick Årsmötet som en dans.

Två av våra medlemmar Thomas Nilsson och Oskar Sjögren hade under året avlidit. Kjell fick uppdraget att föredra föreningens verksamhetsberättelse.

Kassören Linda föredrog kassarapport där utfallet blev ett underskott på 31:84 som överförs till 2020. Ett icke budgeterat inköp av utemöbler grävde ett hål i vår reservfond på 4200 kr. Ett beslut som vi tog för att våra medlemmar skall kunna sitta och ha det skönt ute i solen.

Revisorn var nöjd med hur ekonomin hade förvaltats och föreslog ansvarsfrihet för styrelsen vilket Årsmötet bejakade.

Det efterföljande valet av styrelse för 2020 (som ni ser resultatet av på bilden här intill) bjöd inte på några upphetsande överaskningar. Besättningslistan är komplett, vilket är oerhört glädjande. Vi är alla i föreningen valberedningen stort tack skyldiga. Årsmötesförhandlingarna närmade sig sitt

slut och Gunnar tackade för förtroendet att ännu en gång fått leda dessa varefter han överlämnade klubban till Kjell.

Efter ett kort konstituerande sammanträde med den nya styrelsen kunde vi alla ansluta oss till våra damer.

Årsmötesfesten kunde sedan börja. Efter ytterligare lite mingel med damerna var det

dags för middagen.

Uppbackningen gick denna gång mycket smidigt, två bord åt gången kunde vistas i serveringsrummet och ta för sig av den utlovade menyn. Till förrätt

bjöds det på en alldeles utsökt Skagenröra på rågbröd. När det blev dags

för varmrätten serverades vi varmrökt lax med romsås och

till detta kokt potatis och sallad. Elisabeth hade tillsammans med cateringkocken Jocke kompone-

rat denna väl-

smakande

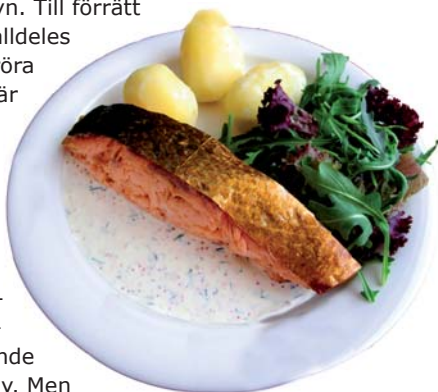
meny. Men

det var inte slut

med detta. Till dessert dukades det fram en god Passionsmoussetårta på choklad-

botten. Till denna drack vi en god kopp kaffe. Man skall väl inte sticka under stol med att visst var det väl en och annan som

även drack något annat lite starkare också.

Festen fortsatte och Gunnar Bengtsson berättade en historia från långresan 1958-59 som han gjorde som furir. Resan gick till Västindien ,Nord- och Sydamerika.

"Vi gick direkt till Västindien och vår första hamn var i franska Västindien Forte- de -France på Martinique. Första kvällen gick färden till närmaste bar och dansställe tillsammans med kompisar. Det var en miljö jag inte hade träffat på tidigare men flickorna som man kunde dansa med var söta och rara.

Jag hade läst franska på Hermods på väg mot studenten men aldrig haft möjlighet att prata franska med någon. Det visade sig att vi förstod varann och jag pratade och dansade hela kvällen. Jag var den ende av furirerna som kunde franska och de såg väl att jag hade kanskeroligare än de hade och förvånades kanske av mina kunskaper i franska. En uppskattad författare vid denna tid var Frans G. Bengtsson och jag skrev ju ofta under med G Bengtsson på olika papper så efter kvällen på dansbaren kallades jag en tid för "franske Bengtsson".

Denna årsfest var i likhet med tidigare årsfester trevlig,gemytlig och underhållande trettiosju medlemmar och damer deltog i festligheterna. Som jag inledde med blev det inga bilder denna kvällen som kan styrka alla de glada miner som gästerna uppvisade

Som vanligt hade Torhild gått omkring med lotteriringen sedan de första gästerna drop-pade in och gjort reklam för de fina vinsterna. Vinflaskorna som stod uppställda på prisbordet. Det blev så småningom dags för dragning.

Fru fortuna gjorde en del av oss glada och lyckliga, övriga lottinnehavare fick nöja sig med att väsentligen ha bidragit till föreningens ekonomi. Festen fortsatte ytterligare ett tag innan folket började droppa av hemmåt mot varma kojor.

Marinstugans historia. Berättad av de som bodde i stugan åren 1964 till 1976.

Vid pennan Kjell Johansen

I vintras så hörde Maja Persson av sig och uppgav att hon och hennes syster hade vuxit upp i vår nuvarande marinstuga tillsammans med sin mor och morfar. Hon och hennes syster ville gärna komma och se stugan inifrån för att återuppleva gamla minnen. Jag bjöd in de två damerna att komma till stugan efter vårt styrelsemöte den 10 mars så skulle vi bjuda på kaffe och de kunde då få berätta lite om sin uppväxt i stugan och historier från den tiden som de som bodde i stugan.

Vid 12-tiden den 10 mars var de båda damerna på plats. Omedelbart efter att de hade stigit ur bilen så tittade de upp mot en gren på den stora eken och pekade mot två järnkrokar som satt fast på grenen. Titta, sa de, där sitter krokarna till vår gunga som hängde där när vi var barn! De hälsades välkomna och presenterade sig som Lotta och Maja och menade att detta besök skulle bli en riktig nostalgisk upplevelse. Vid kaffet så berättade damerna en mängd historier om deras uppväxttid i stugan. Även våra styrelsemedlemmar hakade på och kompletterade med olika historier som hade med damernas morfar att göra.

Maja och Lotta uppgav att stugan byggdes i början av 40-talet av en familj som bodde före deras morfar Harry Adolfsson som hyrde stugan. Han jobbade som vaktman på basen. Vår Björn W uppgav att han jobbade tillsammans med deras morfar i vakten. Maja föddes 1964 och dagen efter öppnades tunneln. Samma år flyttade mamma, Lotta och Maja in i stugan.

När tunneln invigdes 1964 med dåvarande kungen stod alla barnen och viftade med flaggor. Dagen före tog morfar med Lotta och cyklade genom tunneln och han sade att det här blir den sista gången man får cykla genom tunneln, sedan får bara bilar köra där. Före tunneln öppnades gick det en färja från Söderby brygga till Mickrum. Deras far Rune Persson arbetade ombord på färjan. Han var även med vid bygget av tunneln. På vintrarna plogades isväg till Nynäshamn. De berättade att då våren kom så stod vattnet högt på isvägen och det hände att någon chaufför stod utanför förarhytten på steget och höll i ratten för om isen brakade så kunde han hoppa av.

En gång var det en älg som vaktade tunneln, han släppte inte in någon i tunneln, han var ilska. Sommargäster stod i kö, kom inte in. Älgen fick skjutas. Flera av våra gubbar hakade på och berättade roliga älg-historier. Ofta fick man köra ut älgar ur tunneln. En gång ramlade en älg ner från ovanpå tunnelöppningen och ner på vägbana, han fick avlivas. En gång så jagade en älg en varvsarbetare så han fick cykla ner till kajen och fick hoppa i vattnet. På campingen fanns tama älgar, ungarna retade dom så dom blev arga. En älg jagade traktorer inne på basen.

Innan staketet sattes upp hade familjen brygga och badplats nere vid sjön. När staketet mot basen sattes upp så spärrades detta av. Flickorna fick före detta alltid cykla in till basen för att handla i kiosken. Senare då staketet och grinden sattes upp fick dom inte cykla in men då grävde dom en grop under staketet för att komma in till kiosken. Flickorna satt ofta på berget utanför stugan med kikare och såg in i hamnen, de kände namnet på alla båtarna. Det var spännande med alla örlogsfartygen som låg vid kajen. Maja tyckte att berget utanför stugan där idag vårt ankare står, hade blivit mindre? Nå sade Lotta, det var du som var liten då. Mattpiskställningen som står kvar utanför Lillstugan fanns redan på deras tid. Morfar hade ett cementrör ute vid mattpiskställningen där han lade äpplen under vintern. Familjen Andersson bodde mittemot över vägen, nuvarande parkeringsplats och där fanns barn som man lekte med. Mannen i familjen Gran var byggmästare och han hade huset ute på udden som han hyrde ut.

Matbilen/slaktaren kom alltid varje vecka, även drickabilen. Bröd bakade man själv. Fisk-bil fungerade inte då man hade gott om egen fångad fisk. Ofta kom hela släkten på midsommar, då hade man ett stort tält där alla satt och åt. Morfar hade en jättestor bäddsoffa ute i rummet och där låg alla barnen. På hösten var hela släkten ofta där och plockade frukt och bär, det fanns många land och många fruktträd och mycket orkidéer. Morfar odlade frukt och potatis. Jordgubb-sland fanns då på nuvarande stora parkeringen. Där fick flickorna plocka och sälja till sommargäster.

Morfars syster kom varje sommar, efter två veckor var de osams. Hon rökte pipa med cigarrtobak och det luktade inte särskilt gott. När morfar jobbade som vaktman cyklade han inne i berget, flickorna fick ibland sitta på cykeln och åka med.

Inne i stugan

De konstaterade att de gamla strömbrytarna var kvar från deras tid. Golven i stugan är original. TV och grammofon med stenkakor stod i hörnan ute i rummet. Flickorna fick aldrig gå ut på terrassen mot sjön för den var dålig och rutten och kunde rasa ner.

Det stod en vedspis i köket förr men nuvarande diskbänk är original. De eldade i spisen i köket och i öppna spisen ute i rummet varje dag, det var deras uppvärmning av huset då det var kallt ute. De hade vatten indraget under sin tid. Indraget vatten och avlopp var nymodigheter på den tiden.

Varje morgon eldade morfar i köksspisen för att få upp värmen. Flickorna satt då på en stol i köket med en filt om sig medan morfar tillagade varsin kopp med choklad till dem innan han cyklade iväg.

Fönsterluckorna som finns på plats idag var från förr men då var de gröna och huset var brunt.

Morfar hade en tam ekorre som kom in i köksfönstret varje dag och fick mat. Vårt nuvarande kontor var morfars kammare. Där hade han sin säng och ett stort skåp och där fanns alltid en burk med karameller till flickorna. Han hade också en flaska och ett nubbeglas där han alltid tog sig en liten nubbe före han cyklade in på basen till arbetet. På toaletten är det samma handfat som förr och det fanns bara kallvatten. Vattenbehållare uppe vid taket med snöre fanns för att spola toan.

Lilla stugan och källaren.

Lilla stugan användes förr som gäststuga med sovrum i ena rummet och i det andra hade morfar sin verkstad. En liten vedbod och ett garage stod då utanför lillstugan. Källaren var viktig för dem, där stod det alltid en kagge svagdricka, en back pilsner, en back med läsk, och en potatislår. Hyllorna i källaren är de samma som på deras tid. Luktärterna vid nedgången till källaren luktade alltid gott. Jasminbusken fanns och finns kvar även nu utanför altanen.

Efter 1976

Morfar flyttade 1976. Stugan stod tom flera år efter att morfar flyttade ut. Familjen Söderberg bodde förr i röda huset närmast stugan men de flyttade sedan in till en villa innanför grindarna som kallades för Söderbergs villa eller maskinisthuset.

Nedanstående klipp har tidigare publicerats i FM Göteborgs medlemstidning "Pejlingar" och återges här i ofövänskat skick med Göteborgsföreningens benägna tillstånd

Och Frasse. klippt ur Blekinge Läns
tidning, har tydligen fått ta till
"fantomstället"...

De loånga kalsoångernas natt ä påå väg.
De koåmmer en tid dåå vi fryser.
Dåå gåår vi i mörkret me tveksamma steg
o hostar o harklar o nyser.

Dåå koåmmer kounq Bore me hela sitt håuv
o ylleplagg blir aktuella
o vi såom bor omodernt vi fåår dåå låuv
att vinterved genast bestålla.

Att såuga o houqga blir husfaderns loått
men brausan den varmer o lyser
o även oåm himlen ä maulad i groått
såå sitter vi inne o myser.

FRASSE

Bengt Welander

Kallar sig för "Visual Storyteller" på face book. Han fortsätter gräva ner sig i gamla tidningar. Nedanstående artikel hämtade han från Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 1966-08-27.

NATTÖVNING MED KUSTFLOTTAN ***Fienden en elektronisk prick***

Jagaren Uppland och fregatten Karlskrona ser spöklika och hotfulla ut då de dyker fram ur dimman på väg ut på mineringsuppdrag

Stridsledningen ser ej en skymt av havet

- HT utsände medarbetare -

JAGAREN ÖSTERGÖTLAND

För korpral Tommy Hallberg från Filipstad har fienden skepnaden av en elektronisk prick på en sökarskärm. Kadett Hans Kalla från Kiruna ser honom som spetsen av en röd kritlinje, vilken långsamt söker sig fram över en kartskiva. Ingenstans i jagaren Östergötlands stridsledningscentral, där 22 personer trängs i halvmörkret, ser man en skymt av hav. Allt här är kartbord tablåer, sladdar, hörlurar och apparater.

Minofficeren på jagaren Östergötland, lötnant Göran Erlandsson, Göteborg, dirigerar minfällningen, som sker med stor snabbhet och precision.

Det är en sjöoperations moderna ansikte för dem, som själva sitter i dess centrum. Sjömanskap av gammalt gott märke är ändå med i bilden; högst uppe på jagarens brygga, där man ännu får saltstänk i ansiktet, görs observationer av uddar, sjömärken och fartyg på det gamla vanliga viset fastän man alltid elektronik bakom ryggen. Och utan riktigt sjömanskap skulle man inte heller reda sig nere på däck där en massiv död står i 200-kilosportioner och väntar på att vräkas i havet med precision som räknas i meter och halvsekunder.

Jagaren Östergötland lunkar sakta ut genom Gullmarsfjorden. Jagaren Uppland och fregatten Karlskrona finns någonstans akteröver i mörkret. Fartygens uppgift är att minera ett område utanför Lysekil. Övningen ingår som ett moment i den pågående marinövningen på västkusten, där 36 fartyg ur kustflottan där ett par tusen man ombord deltar. Tidigare har man övat eskortering av konvoj, längre fram på schemat står invasions försvar. Fartygschef ombord är kommandörkapten Lennart Forsman.

Fredligt Kök

Under dagen har flottiljen legat krigsförtöjd inne i Gullmarsfjorden. För enkelhetens skull har man hoppat över maskeringsnäten – om man använt dessa skulle fartygen varit helt omöjliga att upptäcka även på ganska nära håll.

En annan detalj som man med övningsledningens goda minne inte ställt på krigsfot är köket ombord; det kan till allas glädje, operera precis som vanligt och fram på kväll-skröken servera en utmärkt sjömansbiff.

Annars har allt intagit form och skepnad av krig och örlog. När uppassaren i gunrummet bjuder på en öl dinglar stålhjälmén vid bältet. Ölet smakar inte sämre för det, kanske tvärtom.

På bryggan finns poster, här och där på däck står folk med skjutklara vapen. Visserligen ligger vi långs inne i Gullmarsfjorden till synes väl skyddade i skuggan av en majestätisk lodrätt granitklippa. Men fjorden är djup och ur dessa mörka okända kunde mycket väl en fiende dyka upp.

På fiendesidan finns inte bara ubåtar utan även jagare, torpedbåtar, jakt och attackflyg. När mörkret sänker sig kommer ett mintransportfartyg ut med minor som skall tas ombord, ett 30-tal. De vinschas ombord i det allt tätare mörkret, det går snabbt och bra och minofficern ger efteråt pojkarna beröm för ett gott jobb.

Sedan minorna väl förankrats i sina spår på däck lämnar jagaren sin förtöjningsplats och glider sakta ut i mörkret, väl förskärmad så att någon oavsedd ljusstrimma inte skall kunna förråda den.

Minlasten är tung och har sänkt fartygets stridsförmåga. I nödfall kunde man tvingas att lämpa hela lasten överbord, men minorna är en viktig del i försvaret av vår långa kust. Man fäster stort avseende vid dem och praktiskt taget varje fartyg i marinen är apterat för minutläggning.

Allt registreras

Nu är varje detalj av fartyget i funktion. I maskinrummet arbetar turbinerna på tillsammans 44000 HK, i pannrummet håller pojkarna ett öga på fyrarna och noterar att temperaturen på elddurken närmar sig 40 grader.

Antenner såväl över fartyget som underkastar sina elektroniska och akustiska blickar ut genom luft och vatten. Varje företeelse runt fartyget registreras, alla informationerna strålar samman i stridsledningscentralen där fartygschefen sitter omgiven av 20-talet män i nyckelpositioner, var och en med ansvar för sin detalj.

Detta är fartygets hjärna och hjärta, härifrån dirigeras varje operativ händelse ombord. Längre ner i fartyget ligger två andra viktiga organ, eldledningscentralen och torpedeldledningscentralen, varifrån respektive vapen dirigeras.

En jagare är ett enormt koncentrat av människor och teknik. Sedan tekniken fått sin del av utrymmet återstår inte mycken plats åt besättningen på 200 man. Särskilt manskapsmässarna är trånga opraktiska och otrivsamma.

Inlevelse

Ett krav som ställs på varje deltagare i en marin övningsoperation av detta slag är förmågan till inlevelse – i varje fall om han vill ha ut något mer av det hela än övning i att hantera sina rattar.

När fregattdivisionens fartyg hotfullt mörklagda, samlar sig vid Lysekil för att gemensamt ta språnget ut mot minområdet ligger staden badande i fredligt gatlyktljus bara några hundra meter avlägsen. Fiskebåtar kilar av och an med full lanternuppsättning, fyrarnas blänk och strålknippen sveper genom nattmörkret, som efter en kort stund inte längre är så kompakt.

När artilleriet skall träda i funktion nöjer man sig med att rikta pjäserna, skotten kommer inte. Torpeder och minor ersätts med markeringar. Flyget arbetar för båda sidorna. Detta från ekonomisk och möjligen även praktisk synpunkt nödvändiga sätt att genomföra en sjöoperation ger måhända taktikern vad denne eftersträvat, men för mannen i

ledet och än mer för den tillfällige gästen ombord är detta grekiska tills en skiss breds ut på bordet som visar vad som hänt och vad fartygets tvärsvängar haft av taktisk innebörd.

Fienden – två, tydligen stora jagare – upptäcktes långt ute till havs i god tid. Mineringen hann genomföras och dessutom lyckades man lura in ett av fiendefartygen i minfältet och få det utslaget.

Kommendörkapten Forsman är nöjd. Han har inte varit ur stridsledningscentralen sedan operationen började. När Östergötland i spetsen för sin flottilj åter stävar in genom fjorden rodnar himlen i öster.

Siggo

Bengt Welander läser vidare I Göteborgs Handels och Sjöfarts-tidning där man den 19 augusti 1970 kunde läsa.

Gustav V 7000 ton skrot.

Skrotningen av pansarskeppet Gustav V börjar på Eriksbergs varv i Göteborg på måndag. En firma har köpt fartyget för

upphuggning för 2 milj kr. Allt som återstår av det gamla sverige-skeppet som sjösattes 1918 är skalet – alla värdefulla instrument har tagits tillvara och en stor del av den historiskt värdefulla materielen skall tas om hand av sjöhistoriska museet.

Inte mindre än nio månader kommer det att ta att förvandla Gustav V till 7000 ton järn och koppar – skrovet består av 200 mm tjock pansarplåt. På måndag lyfts kanonerna bort vilket gör att fartyget stiger den halva meter som fordras för att hon skall kunna bogseras in till Tingstad där den slutliga upphuggningen skall ske. Någon visning av skeppet för allmänheten kommer inte att ske.

Bengt läser vidare, men nu i Treleborgstidningen den 14 juli 1954

Kryssaren "Tre Kronor" avgick i går på Rysslandsvisit.

Första gången ett flottbesök gjorts i Ryssland sedan 1914

En pampig bild av kryssaren "Tre Kronor" under gång i rum sjö.

TT:s utsände

Vid 8-tiden på tisdagsmorgonen lämnade kryssaren "Tre Kronor" utrustningskajen vid örlogsvarvet i Karlskrona och ankrade på redan. Därmed var utrustningen inför Leningradfärden avslutad och alla man inmönstrade. Men ännu hela dagen pågick intensiv målning, puts och uppsnygning ombord för att få kryssaren minst lika fin som vid kungaresan till England.

Tack kamrater

Linda och jag vill med dessa rader tacka alla kamrater som ställt upp på olika sätt under min svåra cancersjukdom. Ett flertal kamrater i föreningen har hört av sig direkt på telefon eller skickat hälsningar för att efterhöra min hälsa. Det har känts mycket uppmuntrande och värmande.

Särskilt tackar vi Sonja och Rune och vår nya medlem Jenny som flera gånger tagit hand om våra två hundar. Sonja har dessutom skjutsat Linda till affären och Rune tog vår bil till serviceverkstad. Kjell och Bengt har också ställt upp med skjuts till affären för Linda. Det har varit till stor hjälp under den svåra perioden då jag själv inte kunde köra bil. Elisabet och Kjell har också förärat mig blommor två gånger. Vi känner att vi tillhör en riktig kamratförening. Värma hälsningar

Håkan Hedén

In memoriam

Vår medlem Ulf Holm avled den 28 mars.

Gravsättningen sker i kretsen av de närmaste. Minnesstund kommer att ske senare. Flottans Män kommer länge att minnas Ulfs föredrag i oktober 2019 om sin ungdomstid som lots vilket berörde de flesta av oss.

Tack Ulf

Vår medlem Björn Ahlman avled den 11 maj

Efter en längre tids sjukdom somnade vår kamrat, Björn Ahlman in stilla och fridfullt. Björn kunde på grund av sitt hälsotillstånd på senare år inte så ofta delta i FM aktiviteter, men var trots detta mycket angelägen om att kvarstå som medlem.

Att Björn, ubåtsman och tungdykare var mycket uppskattad och omtyckt kamrat vittnar de drygt ett hundra kamrater som uppmärksammat ett inlägg på facebook i gruppen "Vi som legat i flottan", där han av gamla kamrater beskrivs som en vänlig, sympatisk och fin kille.

Vi i Lof Nynäshamn kan bara bejaka alla superlativer som skrivits om Björn som alltigenom var en god kamrat.

Rune

MARINSTUGAN

Vår Marinstuga mår bättre och bättre, lite ålderdomsproblem finns tyvärr som måste åtgärdas snarast. Det läcker in vatten från taket och rinner ner i skafferiet i köket. Några av oss gubbar som är redo att jobba på taket skall ta hand om detta problem så snart vi kan. Vi vet ungefär var läckan i taket finns och det skall repareras.

Flera av pannorna på taket är dåliga och vi avser att byta ut dem och ta pannor från lillstugan till det. Lillstugan skall få antingen nytt plåttak eller få takpapp. Härligt att det finns något att göra!

Vår idoga stugvärd Björn jobbar på trots sitt onda knä. Han har rivit ner taket för ved-upplaget på baksidan av lillstugan så att det ser snyggt ut från vägen. Myror hade bosatt sig i redskapsrummet men Björn har nu motat ut dom. Takplattorna är renspolade och fönster är målade.

Under hösten och vintern har det rensats i skog och buskar på båda sidorna på vägen till Musköbasen. Marinstugans tomt och tomterna på båda sidor har rensats och röjts och nu har det återställts på marken så det är riktigt snyggt nu i området. Björn har inte kunnat vänta på röjningen på stugans tomt utan han har själv lagt ner mycket arbete på att rensa och gjort rent på tomten.

Uppröjningen av marken längs med vägen är säkert gjort för att få en vacker och trevligt infart till Marinchefens uppehållsplats och vi tycker att vår Marinstuga, som nu syns fint från vägen, med de fina marina antikviteterna som står uppställda på tomten bidrar i hög grad till att ge en marin approach för besökare till Musköanläggningen.

Stugan är som vanligt öppen för er medlemmar när som helst. Kom dit och trivs och känn av den marina miljön som vi alla gillar.

Ring stugfogden Björn på 070-6363215 så får ni koden till larmet och han meddelar även var nyckeln finns.

Björn och Kjell

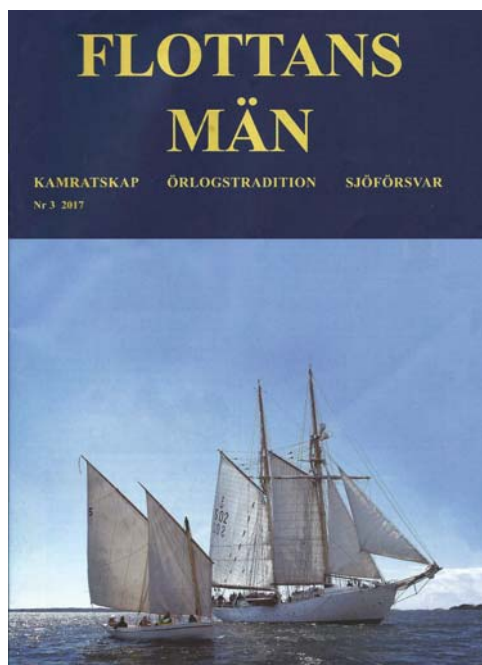
Ni är alltid att

Välkomna

besöka stugan

FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11 I NYNÄSHAMN

*Vi tackar alla medlemmar
som har gett och ger bidrag till
tryckningen av tidningen
Flottans Män*

